KAMMARRÄTTEN

KR RÄTTSFALL

Vid samtaxering har ena maken ovillkorlig rätt till allmänna avdrag, som andre maken ej kunnat utnyttja

För hustru A — vilken ägde en fastighet — hade under 1961 uppkommit ett underskott å 5.713 kr, som hon inte kunnat utnyttja. Vidare hade hon inte heller kunnat utnyttja andra allmänna avdrag å tillhopa 2.045 kr. TN hade vid mannen A:s taxering till si år 1962 tillgodofört honom de hustrun sålunda tillkommande allmänna avdragen.

Hos PN yrkade makarna, att avdrag inte skulle medgivas mannen A för dessa avdrag och att hans taxering i anledning därav skulle höjas.

PN lämnade makarnas talan utan bifall.

Hos KR fullföljde makarna.

KR = ej ändring (KR:s utslag den 9/12 1965.)

Från beslutet var en ledamot skiljaktig och yttrade bl. a. Enligt förordningen om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst äger hustru A rätt att utnyttja förlustavdrag senare taxeringsår än det, då taxering för förluståret skett. På grund härav och då hon förklarat sig vilja spara avdraget för att av henne själv utnyttjas såsom förlustavdrag senare år borde avdraget å 5.713 kr för förlust å hennes fastighet icke tillgodoföras mannen. Då övriga allmänna avdrag å 2.045 kr icke kunna av hustrun utnyttjas vid senare års taxeringar, saknas anledning att icke tillgodoföra mannen avdrag för desamma.

Anslag till IVA ej avdragsgillt

I 1963 års deklaration hade ett A/B tillgodofört sig avdrag med 3.304 kr för bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien.

TN medgav avdraget.

Hos M P yrkade allmänna ombudet att bol skulle vägras avdraget.

Bol genmälte. Bidraget å 3.304 kr till IVA avser dess Industriella Råd, som omhänderhar sådan forsknings- och dokumentationsverksamhet för bol:s räkning, vilken verksamhet lämpligast sker i samarbete med andra företag i IVA:s regi. För bidraget till kostnaderna för rådet hade bol sålunda erhållit önskade motprestationer.

MP biföll allmänna ombudets yrkande.

Hos KR yrkade bol att erhålla avdraget.

KR yttrade. Handlingarna föranleda icke till annat antagande än att Ingeniörsvetenskapsakademiens Industriella Råd även bedriver verksamhet, som icke är till direkt gagn för bol. Det framgår vidare av en av bol åberopad promemoria beträffande bol:s kostnadsandel i samband med anslutning till IVA:s Industriella Råd, att den årliga kostnaden för

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:32

rådets verksamhet med lika delar utdebiteras på anslutna företag. Med hänsyn till dessa omständigheter och med avseende å vad i övrigt i målet förekommit är bol icke berättigat till avdrag för beloppet 3.304 kr. (KR:s utslag den 22/2 1966).

Jfr RÅ 1964 Fi 2110—11 (avdrag vägrat för bidr. till IVA:s transportforskningskommission) annan utgång i RÅ 1954 Fi 1201 bidrag till IVA:s Svetskommission.

Akademisk lärares kostnad för särtryck

En universitetslärare H hade år 1963 utbetalt 1.173 kr för inköp av cirka 1.400 st särtryck av 4 utav honom publicerade tidskriftsuppsatser.

Sedan H i sin deklaration 1964 i förvärvskällan tjänst yrkat avdrag med detta belopp och TN godkänt avdraget, hemställde TI, att detsamma inte skulle medgivas.

H anförde. I egenskap av akademisk lärare hade han skyldighet att bedriva vetenskaplig forskning. Detta innebar bl a att han kontinuerligt måste bevaka den vetenskapliga litteraturen inom sina specialområden. Det mest effektiva sättet att göra detta skedde genom att utbyta särtryck av vetenskapliga skrifter med bl a kollegor i andra länder än Sverige, vilka arbetade inom samma områden. Detta förutsatte att H beställde ett erfoderligt antal exemplar av egna vetenskapliga arbeten för sådant byte. De härigenom erhållna utbutesskrifterna utgjorde en nödvändig förutsättning för hans vetenskapliga verksamhet.

PN lämnade TI:s talan utan bifall, enär utgiften ifråga var hänförlig till vid taxering avdragsgill kostnad för intäkternas förvärvande.

Hos KR fullföljde TI sin talan.

KR: ej ändring (utslag den 10/2 1966)

Jfr Skattenytt 1965 sid 365.

Allmänt avdrag och ortsavdrag, som hustru ej kan utnyttja i hemortskommunen, tillgodoräknas mannen även om hustrun har inkomst i annan kommun

Fru L, som var bosatt i en köping, hade under 1961 bedrivit rörelse i en stad i närheten.

Av L:s år 1962 avlämnade allmänna självdeklaration framgick att den vid taxeringen till kis uppgivna inkomsten i köpingen understeg summan av henne tillkommande allmänna avdrag; under särskilda upplysningar och yrkanden hemställde L, att TN skulle tillse att den del av dessa avdrag, som inte kunde utnyttjas i köpingen skulle komma henne till godo i staden.

I L:s i staden avgivna särskilda självdeklaration uppgavs för taxering till kis en inkomst av rörelse till belopp av 60.020 kr.

TN i köpingen — som inte åsatte L någon taxering till kis — tillgodoförde emellertid hennes make de allmäna avdrag, som hon icke där kunnat utnyttja ävensom ortsavdrag, 2.000 kr.

Hos MP fullföljde L sitt i deklarationen framställda yrkande.

MP lämnade L:s talan utan bifall.

Härefter fullföljde L hos KR.

I sitt utslag yttrade KR bl a. I fråga om avräkning av avdragen gäller jml 52 § 1 mom KL att brist i hemortskommunen i första hand avräknas från andra makens inkomst i samma kommun och

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:32

därefter i andra hand från den skattskyldiges egen inkomst i andra kommuner (jfr prop 1958 nr 42 sid 26, 27 och 47). MP:s beslut är därför lagligen grundat. (KR:s utslag den 9/2 1966)

Jfr RÅ årg 1947 ref 46.

Återförvisning för prövning enligt 100 § TF

TN taxerade fru B ett vart av åren 1957, 1958, 1959 och 1960 till si och kis, vilka taxeringar vann laga kraft.

I en till PN:s kansli den 31 dec 1962 inkommen skrift yrkade B under åberopande av 100 § TF att erhålla avdrag för periodiska understöd, utgivna till en under samma adress som B mantalsskriven anförvant, vilken på grund av svår sjukdom var intagen på sjukhem.

PN upptog inte yrkandet till prövning, enär detsamma inte framställts inom den i 76 § första st TF föreskrivna tiden och sådana omständigheter inte visats föreligga, vilka jml 99 och 100 §§ samma förordning kunde föranleda att B:s talan prövades i särskild ordning.

B fullföljde hos KR.

Enligt fyra särskilda beslut den 10/9 1964, förklarade KR med hänsyn till vad som blivit upplyst B äga rätt att jml 100 § första st 6) och andra st TF i särskild ordning föra talan mot taxeringarna. Enär emellertid yrkandet om avdrag för periodiskt understöd inte lämpligen borde i första hand prövas av KR, undanröjde KR PN:s beslut och återförvisade målen till PN.

Anm: Beträffande ett vart av de sålunda återförvisade målen yttrade TI, att han för sin del inte hade något att erinra emot att B tillerkändes avdrag med skäliga 1.800 kr. Enligt fyra särskilda beslut den 13/1 1966 medgav PN — då det med hänsyn till omständigheterna fick anses sannolikt att periodiskt understöd utgått — B avdrag för dyl understöd med ett skäligt belopp av 1.800 kr

Jfr RÅ 1959 Fi 845

Om beskattning till allmän varuskatt vid överpris för bytesbilar

Ett A/B, som bedrev försäljning av bilar, taxerades av TN år 1963 (räkenskapsåret 1 maj 1961 — 30 april 1962) till AVS för en skattepliktig omsättning av 1.064.400 kr, därvid skatt skulle utgå efter 4 % å ett belopp av 764.400 kr och efter 6 % å 300.000 kr.

Vid taxeringsrevision hos bol anförde granskningsmannen bl a. Bol hade utsetts till auktoriserat ombud för försäljning av en fabrikants bilar och hade bokföringen upplagd efter dennes redovisningssystem. Å kontrakten beträffande bilförsäljningar hade i regel endast angivits mellanskillnadspriset. Försäljningsvärdet av ny bil hade bokförts till fullt pris inkl bilaccis och varuskatt, medan skillnaden mellan den nya vagnens bruttopris och överenskommet mellanskillnadspris bokförts å lagerkontot för begagnade bilar, förutom den del som motsvarade överpris genom att den begagnade bilen försåldes till lägre belopp än inbytespriset. Detta överpris hade kostnadsbokförts å "Överbetalningars Konto" och hade bruttoförsäljningen vid varuskatteredovisningen reducerats med summan å detta konto. Enligt granskningsmannens uppfattning torde emellertid detta förfaringsätt att avdraga "Överbetalningar" strida mot F om AVS. Med hänsyn härtill och av skäl, varom i målet ej var fråga, borde den skattpliktiga omsättningen i stället be-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:32

räknas till 1.218.100 kr, varå skatt efter 4 % skulle utgå å 861.300 kr och efter 6 % å 356.800 kr.

Bol genmälde bl a. Bilfabrikanten hade utarbetat ett fullständigt redovisningssystem för sina ombud med en mycket detaljerad kontoplan, i vilken plan vissa statistiska uppgifter inbyggts. I densamma ingick ett konto med beteckningen "Överbetalningar", vilket i realiteten innebar lämnad rabatt å den i samband med inbytet av en begagnad bil försålda nya bilen. För att möjliggöra vissa statistiska beräkningar och jämförelser ombuden emellan uppfördes denna rabatt å den nya bilen såsom en kostnad å nämnda konto. I praktiken hade underlaget för bokföringsåtgärden varit ett kontrakt eller en faktura, varå mellanskillnadspriset vid bytet med en ny bil mot en begagnad angivits. Detta underlag hade sedan konterats enligt bilfabrikantens regler. Den nya vagnen hade sålunda bokförts till sitt riktpris och alla tillbehör, leveranskostnader m m hade likaså bokförts brutto. Den inbytta bilen hade åsatts sitt rätta marknadsvärde som avräkning och rabatten på den nya bilen hade uppbokats å detta "Överbetalningars" konto. Man skulle i stället ha kunnat avräkna sistnämnda rabatt direkt på den nya vagnens riktpris. Det var en rabatt, som lämnats på den nya vagnen vid affärsuppgörelsen, men som med hänsyn till den i bokföringen inbyggda statistiken redovisats som "överbetalning" på den inbytta bilen. Bol förmenade alltså, att den rabatt som de facto avsåg den försålda nya vagnen i sin helhet var avdragsgill vid taxeringen till AVS. I bokföringen redovisades handeln med begagnade bilar särskilt och av denna redovisning framgick att denna handel inte givit någon vinst, vilket bevisade att den bokade rabatten å den nya vagnen, påförd "Överbetalningars" konto, inte varit till sitt belopp för högt angiven. Rabatten kunde sägas vara ännu större än vad som bokats, enär även handeln med begagnade bilar borde ge någon handelsvinst. Bol hade ej uttagit AVS å belopp, motsvarande rabatterna. På grund av det anförda bestred bol höjning av taxeringen.

Hos PN yrkade TI taxering på sätt granskningsmannen angivit.

PN biföll detta yrkande.

Hos KR yrkade bol nedsättning av taxeringen.

KR yttrade i sitt utslag. Det beskattningsvärde, varå AVS skall beräknas, måste anses utgöra hela det värde som åsatts bytesvaran jämte vad köparen därutöver har att erlägga kontant eller på annat sätt. De av bol angivna beloppen, benämnda överbetalningar, kunna icke anses såsom rabatt, som jml anv till 15 § F om AVS får frånräknas vid beskattningsvärdets bestämmande (jfr Riksskattenämndens anv II 1963 nr 4:3). På grund härav lämnar KR besvären utan bifall. (KR:s utslag den 3/3 1966.)

Jfr även Åqvist m fl Omsättningsskatten 3:e uppl sid 63 ff samt denna tidskrift årg 1965 sid 411.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:32